

Beantwoording van de 7 vragen uit het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK)

Besluit vervroegde invoering Europese emissie-eisen (pellet)kachels

Versie t.b.v. de internetconsultatie

Het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving bevat normen waaraan goed beleid of goede regelgeving dient te voldoen. Uitgebreide informatie vind je op www.naarhetiak.nl (klik dan op de tekst "Naar het IAK" in de linker kolom).

1. Wat is de aanleiding?

Onderzoeken van onder meer de Gezondheidsraad, het RIVM, RVO hebben aangetoond dat houtstook, en met name het gebruik van (pellet)kachels door particulieren lokaal tot veel overlast en gezondheidsschade kan leiden vanwege met name de emissies van fijn stof (zwevende deeltjes – PM10 en PM2,5). De roep uit de samenleving om hiertegen op te treden wordt steeds groter. Ook de branche erkent het probleem en in 2019 heeft de Nederlandse Haard en Kachelbranche in een convenant afgesproken vrijwillig vanaf 2020 enkel (pellet)kachels te verkopen die aan strengere emissie-eisen voldoen. Daarnaast heeft het Platform Houtrook en Gezondheid in 2018 15 adviezen aan de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat aangeboden, waarop de Staatssecretaris een aantal acties heeft opgepakt. In aanvulling op deze maatregelen heeft de Staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat op 15 januari 2019 aan de Tweede Kamer toegezegd ook de aanbeveling over te nemen om strengere emissie-eisen aan kachels in te voeren (TK 28089, nr. 99). Deze toezegging wordt met dit ontwerpbesluit uitgevoerd. Het ontwerpbesluit bepaalt dat de Europese eisen uit Verordening (EU) 2015/1185 al in 2020 in Nederland van toepassing worden. In België en Duitsland gelden vergelijkbare eisen.

2. Wie zijn betrokken?

Het ontwerpbesluit heeft gevolgen voor:

- Importeurs, fabrikanten en distributeurs
- Kopers van (pellet)kachels
- Burgers die hinder/overlast ondervinden van het stoken van (pellet)kachels

3. Wat is het probleem?

Houtstook, en met name het gebruik van (pellet)kachels door particulieren kan lokaal tot veel overlast en gezondheidsschade leiden vanwege met name de emissies van fijn stof (zwevende deeltjes – PM10 en PM2,5).

4. Wat is het doel?

Het doel van het ontwerpbesluit is de negatieve effecten op de volksgezondheid van het stoken van (pellet)kachels versneld te beperken door met name de uitstoot van fijn stof door (pellet)kachels te verminderen door eisen te stellen aan (pellet)kachels. Het ontwerpbesluit bepaalt dat de Europese eisen uit Verordening (EU) 2015/1185 al in 2020 in Nederland van toepassing worden op nieuwe (pellet)kachels. Fabrikanten, importeurs en distributeurs mogen enkel nog maar (pellet)kachels op de Nederlandse markt brengen die aan de nieuwe eisen voldoen. Zij moeten aantonen dat de (pellet)kachels die zij op de markt introduceren aan een conformiteitsbeoordeling zijn onderworpen en dat zij over de juiste markeringen beschikken.

5. Wat rechtvaardigt overheidsinterventie?

Ter ondersteuning van andere maatregelen die worden genomen om de emissies van (pellet)kachels te verminderen is het wenselijk het emissie-eisen voor nieuwe (pellet)kachels wettelijk vast te leggen om te zorgen dat zij op alle nieuwe (pellet)kachels van toepassing zijn.

Verderstreckende maatregelen zoals een algeheel stookverbod of emissie-eisen aan alle vormen van houtstook waaronder ook open haarden of bestaande kachels, worden op dit moment niet opportuun geacht. Hiervoor bestaat onvoldoende draagvlak in de samenleving, zij brengen hoge lasten voor burgers of bedrijfsleven met zich mee, of brengen het vrij verkeer van goederen in gevaar.

6. Wat is het beste instrument?

Aan algemene maatregel van bestuur, gebaseerd op de Wet milieubeheer, is het beste instrument om de emissie-eisen in op te nemen. Hierdoor kan namelijk direct mogelijk worden aangesloten bij Europese eisen uit Verordening (EU) 2015/1185.

7. Wat zijn de gevolgen voor burgers, bedrijven, overheid en milieu?

Dit ontwerpbesluit heeft een beoogde werkingsduur van twee jaar, namelijk van 1 januari 2020 tot 1 januari 2022, het moment waarop de direct werkende bepalingen uit Verordening (EU) 2015/1185 van toepassing worden in de gehele Europese Unie.

In combinatie met de andere maatregelen zal het ontwerp besluit zorgen voor een vermindering van de uitstoot van fijn stof door (pellet)kachels en een positief effect hebben op de lokale luchtkwaliteit.

In de praktijk voldoet een groot deel van de (pellet)kachels die op de Nederlandse markt worden geïntroduceerd al aan verordening (EU) 2015/1185, mede omdat deze eisen verplicht zijn voor het verkrijgen van subsidie op grond van de Regeling nationale EZ-subsidies. Tevens heeft de Nederlandse Haard- en Kachelbranche (NHK) zich positief uitgelaten over het versneld invoeren van de strengere eisen en in een convenant afgesproken vrijwillig enkel (pellet)kachels te verkopen die aan de eisen uit Verordening (EU) 2015/1185 voldoen. Hierdoor zijn de lasten voor het bedrijfsleven vrijwel nihil.

De Inspectie Leefomgeving en Transport ziet toe op de naleving van het ontwerpbesluit.